

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

423. Coadiutori an, à quo & unde subministranda alimenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Canonicos esse compellendos, ut Coadjutori Episcopo, seu qui est Episcopus, solenniter celebranti & pontificalia exercenti semper assistant; alioquin indecorum videri, si Episcopus sine Canonicorum assistentia celebraret &c. & n. 46. decere, ut Coadjutor Episcopus confessionem faciat cum sacerdote solenniter celebrante, & ut idem quoque in fine Missæ benedicat.

2. Resp. secundò: Coadjutori Canonici tenentur inservire & ministrare Canonici in omnibus functionibus canonicalibus, prout tenentur inservire Canonico Coadjuto. Barbof. de Canon. & Dign. c. 29. n. 54. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 33. juxta Declarat. S. Congreg. Rituum in Casalensi. 17. Jan. 1609.

Questio 420. Vtrum Capitulum possit Coadjutori limitare suam potestatem, auctoritatem, præminentiam, concessas in literis apostolicis.

Resp. negativè: uti nec potest illum non admittere ad servitium ecclesiæ. Ventrigl. loc. cit. citans Garciam.

Questio 421. An, & qualiter Coadjutor lucrètur fructus beneficii aut Dignitatis?

1. **R**esp. primò: Coadjutor non potest consequi fructus ex beneficio Coadjuti. Barbof. lit. Eccl. l. 3. c. 10. n. 56. citans Navar. conf. 2. n. 3. de Cler. agror. Saraviam de juris. adjunct. q. 29. n. 26. Rotam decis. 285. l. 3. p. 3. divers. Sed reditus beneficii, quos lucratur Coadjutor, cedere debent Coadjuto. Remouch. c. 16. n. 1. & c. 14. n. 2. citans Barbof. ad Trident.

2. Resp. secundò: Coadjutor dignitatis habentis sibi annexam (intelligendum videtur stabiliter) præbendam, lucratur quoque (intellige Coadjuto) fructus præbendæ. Et in hoc casu verum est, quod lucrificat omnia Coadjutor in absentia Coadjuti, quæ is lucrificat residendo. Si verò præbenda hæc & nunchabita simul à constituto in Dignitate non est sic annexa, Coadjutor datus dignitati non lucratur nisi fructus competentes Coadjuto ratione dignitatis. Remouch. c. 16. n. 2.

3. Resp. tertio: Coadjutor Canonicus dignitatis per residentiam in qualitate Coadjutoris, si ve dum volente Coadjuto, vel necessitate ecclesiæ ita exigente administrat & residet, & illi honor ut Coadjutori deferretur, lucratur fructus dignitatis Coadjuto; non tamen potest lucrari simul sibi fructus præbendæ suæ juxta Remouch. loc. cit. num. 3. contrarium expressè tenente Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. num. 26, ubi: certum est Canonicum Coadjutorem Dignitatis sedentem in sede dignitatis lucrari fructus non solum dignitatis, sed etiam Canonicatus (intellige, hos sibi, illos Coadjuto) quia sedens in altiore loco dici potest inferiori assistere; secus verò (nempe non lucratur fructus Dignitatis, sed solum Canonicatus sui) si in loco Canonicatus sederet; quia tunc dici non potest ut dignitas inservire. De cætero quomodo teneatur Coadjutus de proventibus beneficii providere de congrua Coadjutori, dicitur paulò post, ubi de alimentis Coadjutoris.

* *

Questio 422. An, & qualiter Coadjutor lucrètur distributiones?

1. **R**esp. Coadjutor lucratur distributiones quotidianas absente Coadjuto, sed non nisi in utilitatem Coadjuti. Fagn. in c. nulla. de concess. præb. n. 65. citans Navar. conf. 2. n. 3. de Cler. agror. Remouch. c. 14. Barbof. jur. eccl. l. 3. c. 10. num. 57. citans Trullench. in Decalog. l. 1. c. 8. dub. 6. n. 3. Congregat. Rit. in Columbriens. 16. Sept. 1606. Garc. de benef. p. 4. c. 5. n. 54. ubi, quòd omnia & singula, fructus, & reditus, proventus, jura, obventiones, distributiones quotidianas, & alia emolumenta quæcunque, etiam anniversaria, manualia & alia quomodolibet nuncupata in quibusvis rebus consistentia, quæ per ipsum principalem, si personaliter divinis officiis tam diurnis, quàm nocturnis interest, lucrificari, & percipi possint in omnibus, & per omnia pro eo lucrari & percipere liberè valeat Coadjutor.

2. In casibus autem, in quibus Coadjutus, si præsens esset, & inserviret, non lucraretur distributiones; v.g. excommunicato Coadjuto, Coadjutus quoque nec sibi nec Coadjuto eas lucrabitur. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. & 43. Garc. p. 4. c. 5. n. 86. Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. n. 16. Pignat. tom. 4. Consult. 185. n. 40. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 125. citans gl. in c. 1. de off. Vicar. v. ipsius. Uti hoc ipsum ex tenore Coadjutoris probatur, dum dicitur, quòd possit Coadjutor interesse ac servire, ac lucrari perinde ac possit ipsemet proprietarius, si præsens fuisset; proprietarius autem excommunicatus quamvis præsens esset, lucrari non posset (excommunicatus enim nec fructus beneficii, nec distributiones durante excommunicatione lucratur, juxta c. pastoralis. de sent. excomm. & ibi DD. Gonz. loc. cit. n. 123. Jergo neq; Coadjutor, qui non laborat pro se, sed pro ipso Coadjuto. Gonz. n. 128.

3. Quòd si tamen Coadjutori esset ex fructibus aut distributionibus assignata congrua, usque ad illam lucrari posset, etiam si Coadjutus excommunicatus; quia tunc non lucraretur Coadjuto inhabili, sed sibi ipsi, cui defectus Coadjuti non debet nocere. Barbof. de Can. & Dignit. c. 29. n. 46. & ex eo Ventrigl. loc. cit. n. 43. Garc. loc. cit. n. 85. Castrop. loc. cit. Qualiter verò nihilominus teneatur inservire Coadjutor, etiam si Coadjuto ob ejus incapacitatem nihil lucratur, dictum est cap. præced. ubi etiam, qualiter Coadjutor infirmus, vel alio justo impedimento decentus habeatur pro præsentem, & lucratur distributiones; non tamen ratione studiorum aut doctioris absens.

Questio 423. Coadjutori an, à quo, & unde subministranda alimenta?

1. **R**esp. ad primum: Debetur Coadjutori, dum deservit, congrua sustentatio; qui enim altari deservit, de altari debet vivere. Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. num. 47. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 33. Tondur. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 24. Tusch. lit. G. concl. 402. num. 10. Barbof. juris eccl. l. 3. c. 10. n. 26. Fagn. in c. nulla. de concess. præb. n. 64. Loquitur autè expressè de Coadjutore temporali. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 18. ubi: utcumq; sit Coadjutor, si ve datus à Papa cum futura successione, si ve ab Episcopo ad tempus, debet illi præstari competens salarium, & portio ex fructibus beneficii Coadjuti pro ejus sufficiente victu.

2. Limitatur hoc ipsum primò: nisi Coadjutor ipse cesserit huic stipendio (ut communiter Coadjutores illi cedere solent contenti futura

successione) facta enim hac cessione, gratis servare tenetur; quia sua voluntate hanc obligationem suscepit. Si tamen ob paupertatem redderetur impotens decenter deservire Ecclesie, ministranda illi adhuc sunt expensæ in congruam sustentationem, non obstante illa voluntaria cessione; quia non censendus cessasse huic stipendio tam necessario; esset enim cessio irrationalis, & in grave detrimentum Ecclesie: Castrop. *loc. cit.* Barbos. *loc. cit.* n. 58.

3. Limitatur secundò: nisi aliud habeatur in literis Coadjutoria. Tondut. Barbos. *ll. cit.* Sic enim sæpe in literis Coadjutoria, dum Coadjutor se aliunde valet sustentare, disponitur, quòd nihil prorsus percipere debeat nec de fructibus, nec de distributionibus. Gonz. *loc. cit.* n. 97. Barbos. *loc. cit.* ubi etiam, quòd hodie in Coadjutoria consuetum sit apponi clausulam, quia partes ita conveniunt; quòd Coadjutor non possit petere congruam, nec quicquam exigere quovis titulo ratione Coadjutoria. Idem habet Fagn. *in c. nulla. de concess. preb. n. 65.* Item Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. num. 21.* ubi: in Coadjutoris cum futura successione, quæ obtinentur à Papa, stari solet circa congruam hanc portionem conventioni factæ inter partes, ita ut si conventum sit, nihil deberi Coadjutori, Coadjutor nil possit exigere &c. Idque procedere ait ex Garc. etiam si non narratur, Coadjutorem habere beneficium, seu unde se valeat sustentare. Nihilominus non obstantè tali clausulâ, & conventionem, Coadjutorem ob ingruentem paupertatem non valentem decenter deservire, excusandum à servitio, aut certè ei dandum, quo decenter deservire valeat, ait *loc. cit. in fine* Barbos. & Ventrigl. *loc. cit.*

4. Respond. ad secundum: Ministranda illi alimenta à Coadjuto ex redditibus beneficii, Tusch. *loc. cit.* Castrop. *loc. cit.* q. 9. n. 3. Gonz. n. 33. Barbos. Tondut. *loc. cit.* juxta *c. unic. de Cler. agror. in 6.* & Trident. *sess. 21. c. 6.* Fagn. *in c. nulla. de Cler. agror. n. 64.* Quòd si verò nulla intercessit conventio inter partes, nec inter eos reperitur facta mentio alia de portione danda Coadjutori, tunc si Coadjutor habet aliunde, unde se aliat, ei aliquid non debetur; quia in dubio censetur dispositum, prout est juris, quo casu disponitur, Coadjutorem consequi non posse ex fructibus beneficii. Ventrigl. *loc. cit.* n. 22. Porò præstanda hæc expensæ, seu portio de redditibus beneficii pro qualitate ministerii impensi. Castropal. *cit. n. 3.* Fagn. *in c. de Rectoribus, de Cler. agror. n. 8.* ubi: Coadjutor vivere debet de Ecclesie proventibus, & inde recipere congruam portionem juxta expressum textum *c. unic. tit. eod. in 6.* Sic Jo. And. *in cit. c. n. 12.* apud Fagn. *loc. cit.* Coadjutorem debere alimenta congrua & moderata habere de bonis Dignitatis Ecclesie vel officii, cujus Prælati vel ministro datus est. Sic Coadjutorem Episcopi alendum ex redditibus episcopatus ait Laym. *ad c. nisi cum pridem. §. alia. n. 6.* Interdum manda-

tur dari Coadjutori centum ducatos, & aliquando plus vel minus, prout partes inter se conveniunt ante porrectam supplicam, habitâ semper ratione, ne Coadjutor egeat. Gonz. *loc. cit.* n. 96. & ex eo Barbos. *cit. n. 58.* Et si nulla, ut consuevit, assignetur Coadjutori portio fructuum pro labore, tunc videtur talis gratia ei cedere in recompensam. Lotter. *de re benef. l. 2. q. 25. n. 15.*

5. Quòd si tamen reditus beneficii adeò sunt tenues, ut non sufficiant in sustentationem Coadjuti, & Coadjutoris, prius ex illis detrahenda congrua sustentatio pro Coadjuto, & dein alia viâ providendum Coadjutori. Barbos. *Iur. Eccl. l. 3. c. 10. n. 20.* Castropal. *cit. num. 3.* citans Riccium *in pr. for. eccl. resolut. 494. n. 1.* Ventrigl. *loc. cit. n. 20.* (qui tamen illud sic limitat: nisi Coadjutor datus est ob defectum Coadjuti, puta ob dilapidationem bonorum & similia) Fagn. *in c. de Rectoribus, de Cler. agror. n. 12.* dicens, hanc sententiam sibi magis placere, & majore æquitate, & solidioribus niti fundamentis; quia ægrotus intelligitur deservire Ecclesie. Vide eundem de hoc *ibidem* pluribus. contra Azor. *Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 2. q. 9.* teste Barbos. cententem, in eo casu alimenta potius danda Coadjutori, quàm Coadjuto. Ad providendum tamen in eo casu Coadjutori posse populum cogi per Episcopum; siquidem Coadjutore egeat, qui sibi spiritualia ministrat, ait Castropal. *cit. n. 3.* citans Azor. *ubi ante. Ricc. resolut. 494. n. 11.* Barbos. *3. p. de potest. Episc. allegat. 63. in fine.* Sic Vice-Rectorem servientem Ecclesie & administrantem Sacramenta parochianis pro Rectore infirmo consequi emolumenta ipsius Rectoris, & licitum ei esse retinere oblationes & elemosynas sibi factas, ex Cavagnol. *tom. 2. Decis. 82. per tot.* tradit Barbos. *Iur. Eccl. l. 3. c. 10. num. 27.*

6. Respond. ad tertium: portio in Coadjutorè danda per Episcopum est assignanda per ipsum Episcopum. Ventrigl. *loc. cit.* n. 18. citans Azor. *p. 2. l. 3. c. 2. q. 9.* Barbos. *de potest. Episc. alleg. 63. n. 10.* In assignanda autem hac portione, non potest certa quantitas generaliter definiri; proinde illam mentò AA. relinquunt arbitrio ipsius Episcopi, qui illam magis & minus valeat assignare, habitâ consideratione laboris & aliorum pro opportunitate beneficii. Ventrigl. *loc. cit.* n. 19. Porò pensio hæc assignata Coadjutori non debetur illi nisi à die, quo possessionem adeptus est beneficii Coadjutoris, cujus duntaxat consideratione datur pensio Coadjutori. Tondut. *qq. benef. p. 3. c. 194. n. 14.* citans Abb. *in c. de Rectoribus, de Cler. agror. n. 5.* Barbos. *de Iure Eccl. l. 3. c. 10. n. 26.* de quo tamen ille *ibidem* nihil.

7. Denique (quod etiam spectat ad alimenta) si domus episcopalis commode capere potest Episcopum, & Coadjutorem, conveniens in ea habitatio Coadjutori est impertienda. Fagn. *in c. ex parte, de Cler. agror. n. 27.*